

ŽIVNOSTENSKÉ NOVINY

INFORMÁCIE
SLOVENSKEJ
ŽIVNOSTENSKEJ
KOMORY

VÚB BANKA
VÚB, a.s., generálny partner SŽK

Ročník 14

November - december 2013

Číslo 11-12

PO VOĽBÁCH A PRED NOVÝM ROKOM

Žijeme rýchlo, dianie okolo nás občas ani nestíhame registrovať. Máme veľa starostí a neraz sa zamýšľame nad uskutočnením toho potrebného až s odstupom času. Napríklad: Očakávali sme výsledky komunálnych volieb, sľubovali sme si účasť na nich, vedeli sme, že živnostníci tie voľby potrebujú. A verili sme, že dopadnú tak ako sa podľa prieskumov očakávalo, až na banskobystrický VÚC. Očakávali sme víťazstvo politického lídra, a nestalo sa tak. Teraz si už uvedomujeme, že sme zanedbali navrhované riešenia (aj rómskej otázky), že sme podcenili účasť živnostenskej obce vo voľbách a ťažko hľadáme výhovorky.

Vyznajme sa v dnešnej situácii! Slovenská živnostenská komora pravidelne rokuje so zástupcami politických strán, pozýva ich na zhromaždenia, kde môžu otvorene diskutovať so živnostníkmi,

tí potom navrhujú riešenia, ktoré predstavenstvo dofhajuje napríklad do novelizácií zákonov. Veľa sa toho v živnostenskom podnikaní mení k lepšiemu, avšak neustále sa pohajujeme s problémami, ktoré našu činnosť skôr komplikujú, či brzdia, akoby uľahčovali. Veľa návrhov, ktoré mohli byť akceptované, sa stali nepohodlnými, lebo sme nevedeli presadiť ich realizáciu cez najsilnejšiu stranu. Nehľadali sme najlepšie riešenie? Podľa jedných nie, podľa druhých áno. Na najlepšom riešení by sa mali dohodnúť všetci, bez presadzovania vlastných návrhov. Dalším príkladom trochu odbočím, avšak je transparentný: Pred veľkými bratislavskými nemocnicami „vznikli“ platené parkoviská! Kompetentní neriešili dobré návrhy, nikto nevidel občanov, či pacientov, dominovalo osobné prospechárstvo. A nič nezmôžu nemocnice, nič ministerstvo ... Ak by som bol tvrď-

ší, vládne tu iba korupcia!

A teraz, keď prichádza záver roka, a budeme trochu citlivejšie hodnotiť našu celoročnú činnosť a uspokojíme sa s tým, čo bolo aj nie celkom podľa našich predstáv, nás očakávajú správy o zmenách vo finančnom zatažení malých podnikateľov, ktoré vojdú v platnosť odbitím silvestrovskej polnoci. Čo môžeme očakávať v nasledujúcom roku? Opäť problémy? Máme šancu riešiť ich s predstaviteľmi politických strán, ministerstiev a našimi stavovskými partnermi? Áno, máme, avšak musia sa zapojiť všetky kraje a nemôžeme nechávať rozhodnutia na dvoch – troch ľuďoch. Odpovedzme si spoločne! Zopár námetov nájdeme aj v koncoročnom vydaní našich novín.

Šťastné a veselé!

Vladimír Mička,
predseda redakčnej rady

Minister školstva podpísal Memorandum o spolupráci pri rozvoji ďalšieho vzdelávania

BOLI SME PRI TOM

Minister školstva, vedy, výskumu a športu SR Dušan Čaplovič spolu so zástupcami Národného ústavu celoživotného vzdelávania (NÚCŽV) a stavovských a odborových organizácií podpísal v piatok 8. novembra 2013 v Bratislave **Memorandum o spolupráci pri rozvoji ďalšieho vzdelávania.**

„Dnešným dňom nastupuje ďalšia etapa v oblasti formálneho a neformálneho vzdelávania, smerujúca k spolupráci zamestnávateľských zväzov a organizácií rezortu školstva,“ konštatoval pri podpise memoranda minister Dušan Čaplovič.

(Pokračovanie na str. 3)

V čísle:

► **Nové odvodové povinnosti**
(3, 6 - 7)

► **Nové centrum zvárania**
(5)

► **Užitočné informácie** (8 - 9)

► **Z histórie remesiel**
a živností (10 - 11)

PO DIAGNÓZE NASLEDUJE TERAPIA

Ak chcel kedysi murár postaviť pevnú rovnú stenu, potreboval okrem kameňov a tehál ešte maltu a olovnicu. Maltu, aby držala pokope jednotlivé kamene a tehly, olovnicu, aby boli steny rovné. Kedysi stavali stavitelia. Dnes sú to architekti spoločností 21. storočia a tí používajú ekonomické kamene a právne tehly, teda nové a nové zákony a predpisy, avšak bez spojiva a cti dodržať rovnosť steny. V súčasnosti kladú tehlu na tehlu bez malty, namiešanej z pokory, štedrosti, žičlivosti, mierumilovnosti, striedmosti a čínorodosti. Kedysi sa takej spojivovej zmesi prisudzovalo sedem hlavných cností. Z olovnice, ktorá sa riadi prírodným zákonom gravitácie, je dnes kyvadlo. Čo bolo kedysi jednoznačným tabu, je v súčasnosti s pýchou rozkmitané. A čo bolo vždy bež-

(Pokračovanie na str. 2)

Aby ste zvládli predvianočný zhon s ľahkosťou a v pohode, samotné vianočné sviatky v radosť a pokoji a aby ste v čarovnej atmosfére Vianoc zabudli na starosti všedných dní a prežili ich čo najlepšie so svojimi najbližšími!

Redakcia a redakčná rada

ÚRAD KOMORY INFORMUJE

■ **Na valnom zhromaždení RRA Senec-Pezinok.** Zástupca Slovenskej živnostenskej komory (Vladimír Mička, člen predstavenstva SZK) sa zúčastnil 3. decembra na valnom zhromaždení RRA Senec-Pezinok, ktorej je SZK členom a predseda SZK Vojtech Gottschall predsedom správnej rady. Na zhromaždení sa okrem iného prerokovalo finančné čerpanie za rok 2012 a plnenie plánu činnosti RRA v roku 2013. (m)

■ **Na konferencii Tvorba národnej sústavy kvalifikácií.** V dňoch 25. a 26. novembra 2013 sa v Bratislave uskutočnila úvodná konferencia projektu Národná sústava kvalifikácií, ktorej cieľom bolo informovať odbornú a laickú verejnosť o problematike celoživotného vzdelávania, o potrebe realizovania Národnej sústavy kvalifikácií a jej prínose pre ľudí ži-

júcich na Slovensku a v Európskej únii. Za Slovenskú živnostenskú komoru sa konferencie zúčastnil Ing. Ján Kadúč, člen predstavenstva KZK Trnava. (m)

■ **Na konferencii o prínosoch projektov.** Zástupcovia rezortu práce, sociálnych vecí a rodiny a odborná verejnosť (za SZK zúčastnení Bohumil Miko, predseda KZK Trenčín a Peter Fedor a Ing. Jozef Gerliczy) zhodnotili 2. decembra na konferencii v Bratislave prínos a výsledky projektov, podporených z Európskeho sociálneho fondu prostredníctvom Operačného programu Zamestnanosť a sociálna inklúzia v programovom období 2007 – 2013. Minister Ján Richter upriamil okrem iného pozornosť na projekt zameraný na zamestnávanie mladých ľudí do 29 rokov. Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny v spo-

lupráci s Európskym sociálnym fondom už pripravuje na budúci rok ďalšie projekty. (b)

■ **Workshop k novele zákona.** Ministerstvo školstva zorganizovalo workshop k zámeru novely zákona o odbornom vzdelávaní, ktorý sa konal 20. novembra v Bratislave. Akcie sa zúčastnil podpredsa predstavenstva SZK pre vzdelávanie Robert Schmidt. (sr)

■ **Na konferencii národného projektu.** Štátny inštitút odborného vzdelávania prizval zástupcov Slovenskej živnostenskej komory na úvodnú konferenciu národného projektu Rozvoj stredného odborného vzdelávania, ktorá sa konala 29. novembra a zúčastnil sa jej podpredsa predstavenstva pre vzdelávanie Robert) Schmidt. (b)

V dňoch 4. a 5. decembra 2013 sa na Strednej odbornej škole obchodu a služieb na Mojmirovej ulici v Piešťanoch konala **Vianočná výstava 2013**, na ktorej prezentovali študenti školy svoje výrobky.

Výstavu okrem širokej verejnosti navštívili aj žiaci základných škôl a všetci mali možnosť presvedčiť sa o zručnostiach študentov, aj načerpať inšpirácie na vianočnú výzdobu svojich domovov.

(Foto a text: -sch-)

PO DIAGNÓZE NASLEDUJE TERAPIA

(Pokračovanie zo str. 1)

né a zaužívané, že najskôr idú do základov kamene a na to tehly, dnes prevrátili zákony nad trhom. A o čo má trh ostrejšie zuby, o to sú zákony menej použiteľné. A každý súdny človek si to vie spočítať: Bez malty postavíš iba budú.

Hovorí sa, že ak je dobrá diagnóza, terapia nemusí byť až taká krutá. V prípade stavby je viac riešení: Buď tú budú zbúraš alebo z nej včas utečieš. V prvom prípade by išlo o revolúciu, v druhom... Nerozvádzam následky, obávam sa, že niet kam utiecť, najbližšie je Európa a európsky dom opravujú tí istí architekti, ktorí začínali na projekte stavby onej vratkej budú. Budujú tiež bez mravnosti, etiky - a s kyvadlom ...

Ono je tu však ešte jedna šíriaca sa nemoc, a to je beznádej, bezmocnosť. Žiaľ, je to choroba väčšiny. Akosi sa v nej stále viac a viac utápame. Sme sklamaní, že ani terapia volieb, či vyhlásení o opatreniach v oblasti osád, v ktorých stoja realisticky iba tie budy, alebo v oblasti bezprizorných, ktorým pomôže obec, nás (zatiaľ) nelieči. Zatiaľ! Obávam sa však, že máme stále menej času. Beznádej a bezmocnosť môže vystriedať celkové sklamanie, blízke depresiám. Nastúpi bezvýchodiskovosť a tá už je nebezpečná. Ak trvá dlho, začne sa meniť v agresivitu. A opäť sa obávam, či tu už aj ona nešarapatí, napríklad v školách, či na cestách. Nejednen z nás si už aspoň raz povzdychol: Pozrite, ako sa u nás (šialene) jazdí!!!!

A príkladov by sa našlo viac.

Mala by som skončiť. Bez východiska? Nie! Nie sme ešte v tom ostatnom štádiu, máme ešte šance všetko zmeniť. Začnime od seba! Uvedomme si, že všetko čo robíme, robíme pre všetkých a pre všetko, bez čoho by nebol náš život (to najcennejšie, čo máme) životom. Začnime žiť tak, akoby sme všetko robili pre zveladovanie našej Zeme, nie pre to, či budem mať nové auto alebo moje dieťa nový tablet. Nie preto, aby som vyhral (napríklad vo voľbách), ale pre to, aby som pomohol dobrej veci. Nemysliac pri tom iba na seba.

Iva Bukvová

(Z vlastných postrehov, ale aj poznámok tých, ktorí sú za radikálne zmeny a začínajú od seba.)

KALENDÁR

Na výstavisku Incheba v Bratislave:

DNI VIANOČ

4. - 22. decembra 2013

ITF SLOVAKIATOUR

20. medzinárodný veľtrh cestovného ruchu

POLOVNÍCTVO A ODDYCH

21. medzinárodná špecializovaná výstava

WELLNESS A FITNESS

6. medzinárodná špecializovaná výstava

DANUBIUS GASTRO

21. medzinárodný veľtrh gastronómie

EXPOSHOP

14. výstava strojov a technológií pre obchody

GASTROPACK

13. výstava obalových materiálov a baliacej techniky

CAMERA SLOVAKIA

11. festival cestovateľských filmov

30. 1. - 2. 2. 2014

Na výstavisku EXPO CENTER v Trenčíne:

BURZA STAROŽITNOSTÍ

Burza starožitností, zberateľských predmetov a zaujímavostí

CHOVATEĽSKÁ BURZA

Burza exotického vtáctva, holubov, hrabavej a vodnej hydiny, králikov a ďalších druhov zvierat

11. 1. 2014

MEDZINÁRODNÁ VÝSTAVA PSOV

18. - 19. 1. 2014

Na výstavisku v Brne:

NÁRODNÁ VÝSTAVA PSOV

4. - 5. 1. 2014

GO

Medzinárodný veľtrh priemyslu cestovného ruchu

REGIONTOUR

Medzinárodný veľtrh turistických možností v regiónoch

16. - 19. 1. 2014

VÝSTAVA POŠTOVÝCH HOLUBOV

IV. európska výstava poštových holubov

31. 2. - 1. 2. 2014

Regionálne podujatia:

ZDRAVÉ VIANOČNÉ TRHY

13. decembra 2013, Jumbo Centrum, Košice

ŽIVNOSTENSKÉ NOVINY – vydáva Slovenská živnostenská komora. Šéfredaktorka: Mgr. Iva Bukvová (e-mail: ivalinka@gmail.com, bukvova@t-zones.sk).

Redakčná rada: Ervín Boháčik, Mgr. Daniela Jaslovská (tajomníčka), Vladimír Mička (predseda), Ing. Robert Schmidt, Anna Sklenárová. Redakčné spracovanie (redakcia) a tlač: MIKA, spol. s r. o., 919 32 Opoj č.103, tel./fax: 033 558 3457. (Príspevky a objednávky inzercie možno zasielať aj na adresu:

Úrad SZK – kancelária v Bratislave, Račianska 71, 832 59 Bratislava.) Vydávanie povolilo Ministerstvo kultúry SR, EV 1073108. NEPREDAJNÉ!

Redakcia si vyhradzuje právo upraviť titulok príspevku a vykonať v texte potrebné štylistické, jazykové, prípadne ďalšie úpravy.

Od januára sa zvyšuje minimálny a maximálny vymeriavací základ pre platenie odvodov

O KOĽKO VZRASTÚ ŽIVNOSTNÍKOM ODVODY DO SOCIÁLNEJ POISŤOVNE?

Hodnota minimálneho vymeriavacieho základu na platenie poistného na sociálne poistenie pre povinne poistenú samostatne zárobkovo činnú osobu sa za obdobie od 1. januára 2014 určí ako 50 percent jednej dvanástiny všeobecného vymeriavacieho základu za kalendárny rok, ktorý dva roky predchádza roku, za ktorý sa platí poistné.

Všeobecný vymeriavací základ za kalendárny rok 2012 je 9660 eur. Hodnota minimálneho vymeriavacieho základu na platenie poistného na sociálne poistenie bude za obdobie od 1. januára 2014 402,50 eura (za obdobie do 31. decembra 2013 je 393,00 eura).

Samostatne zárobkovo činná osoba, ktorá k 31. decembru 2013 platí poistné na sociálne poistenie z minimálneho vymeri-

vacieho základu (z 393 eur) a tá, ktorej skutočný, príp. určený vymeriavací základ (u samostatne zárobkovo činnnej osoby určený k 1. júlu 2013, príp. k 1. októbru 2013) je v sume nižšej alebo rovnnej 402,50 eura, bude platiť za obdobie od 1. januára 2014 poistné na sociálne poistenie z novej hodnoty minimálneho vymeriavacieho základu na platenie poistného na sociálne poistenie 402,50 eura.

Minimálne poistné pre samostatne zárobkovo činnú osobu bude za obdobie od 1. januára 2014 133,42 eura mesačne.

Hodnota maximálneho vymeriavacieho základu na platenie poistného na sociálne poistenie sa od 1. januára 2014 určí ako 5-násobok jednej dvanástiny všeobecného vymeriavacieho základu, ktorý platil v kalendárnom roku a dva roky predchádza kalendár-

nemu roku, v ktorom sa platí poistné na sociálne poistenie. Maximálny vymeriavací základ na platenie poistného na sociálne poistenie bude za obdobie od 1. januára 2014 4025 eur.

V súčasnosti do 31. decembra 2013 platí maximálny vymeriavací základ v sume 3930 eur. Maximálne poistné pre samostatne zárobkovo činnú osobu bude za obdobie od 1. januára 2014 v sume 1334,28 eura mesačne.

Povinne poistená samostatne zárobkovo činná osoba, ktorá k 31. decembru 2013 platí poistné na sociálne poistenie z maximálneho vymeriavacieho základu (z 3930 eur) a jej skutočný vymeriavací základ je v sume vyššej ako nový maximálny vymeriavací základ na platenie poistného na sociálne poistenie 4025 eur, bude platiť za obdobie od 1. januára 2014 poistné na sociálne poistenie z vymeriavacieho základu 4025 eur.

Samostatne zárobkovo činná osoba, ktorá platí poistné z maximálneho vymeriavacieho základu (z 3930 eur), ale jej skutočný vymeriavací základ je nižší ako nový maximálny vymeriavací základ 4025 eur, bude platiť za obdobie od 1. januára 2014 poistné na sociálne poistenie z jej skutočne dosiahnutého vymeriavacieho základu.

(Zdroj: www.pravda.sk)

Viac k odvodovým povinnostiam živnostníkov na str. 6-7.

(Dokončenie zo str. 1)

Dokument, ktorý podpísal aj predseda Slovenskej živnostenskej komory (a na oficiálnom akte sa zúčastnil podpredseda predstavstva SZK pre vzdelávanie Robert Schmidt) by mal podporiť spoluprácu zainteresovaných strán pri rozvoji ďalšieho vzdelávania a poradenstva pre dospelých. Jeho cieľom je zvýšenie

účasti dospelých na tomto type vzdelávania a zvyšovanie povedomia dospelých a zamestnávateľov o potrebe ďalšieho vzdelávania ako súčasť celoživotného vzdelávania.

Takisto by mal priniesť širšiu podporu stredných odborných škôl pri realizácii vzdelávacích programov ďalšieho vzdelávania (b)

Komentár k tomu, o čom sa aj nehovorí

VYKROČME DO BUDÚCNOSTI SPOLOČNE!

V poslednom období venujem veľa času úvahám nad celou touto situáciou a prostredím, v ktorom naše firmy a živnostníci prežívajú. A hľadám vlastné riešenia i možnosti. Asi je to dané vekom, skúsenosťami, viac ako dvadsaťročnou praxou v podnikaní, ale i tými predvianočnými sviatočnými chvíľami, kedy každý z nás rozjíma nad výsledkami a plánuje krajšie zajtrajšky. Som optimista, verím, že doba úspešnosti živnostenského stavu ešte iba prichádza.

Neustále sme svedkami toho, kedy poctivo a zodpovedne tisíce živnostníkov a firiem zabezpečujú činnosť, služby, drobnú výrobu, projekty a trápia sa ako prežiť zo dňa na deň, ako zamestnávať

ľudí, zháňať peniaze na výplaty, splácať úvery a nájmy, a najmä dennodenne sa trápiť, či si zo všetkého vytvorí aspoň minimálne rezervy pre seba. Nie je to o privatizácii, štátnych dotáciách, či účasti v štátnych zákazkách s bezbrehým gazdovaním, alebo o daňových prázdňinách, a ani o tom, ako rozvíjať firmu a byť úspešným, či mať veľké ciele, ktoré každý vo svojich začiatkoch mal. Je to o nepretržitom boji s konkurenciou na trhu, dlhodobom vypaľovaní zo strany štátu aj o vlastnej slabosti a bezbrannosti voči daniam, je to o chorej justícii a večne sa meniacim zbytočným predpisom, a o nemožnosti dostať sa často k vlastným poctivo zarobeným

peniažkom, a hlavne o čestnosti a zodpovednosti voči spoločnosti, vlastnej rodine a spolupracovníkom. Ak sa k tomu pridružuje pocit akéhosi opustenia, zbytočnosti a toho, že nikto neuzná vašu prácu, je to zlé. Vraví sa, že eufória je vlastná sestra depresie, a preto si vravím, že dosť, už naozaj dosť, dozrel čas vecí meniť a nahlas povedať, že to sme my podnikatelia, nosnou témou života spoločnosti a tvoriaci hodnoty. Preto nám patrí miesto na piedestáli!

Našu budúcnosť vidím jednoznačne v troch faktoroch, ktoré môžu najviac ovplyvniť budúcu pozíciu nášho stavu. Po prvé je to

(Pokračovanie na str. 4)

Krátke správy

• **Upozornenie Národnej banky Slovenska.** NBS upozorňuje na termín 2. január 2014, dokeď vymieňa slovenské obehové mince za eurá. V zmysle § 3 zákona č. 659/2007 Z. z. o zavedení meny euro v Slovenskej republike a o zmene a doplnení niektorých zákonov sa dňom 2. januára 2014 končí obdobie výmeny slovenských obehových mincí za eurá v Národnej banke Slovenska (NBS). Pamätné slovenské mince a slovenské bankovky bude NBS v súlade so zákonom vymieňať naďalej a bez časového obmedzenia. (re)

• **Prídavky podmienené nahlasením.** Rodičom prirubne od februára budúceho roka nová povinnosť. Keď ich dieťa dovŕši tri roky, budú musieť úradu práce nahlásiť, kto a kde sa im o dieťa postará až do začiatku povinnej školskej dochádzky. Teda, či ho zapíšu do škôlky, zveria do starostlivosti starej mamy a podobne. Ak to neurobia, pre úrad to bude signál, aby sa o podmienky výchovy dieťaťa začal bližšie zaujímať. Rodine prípadne môže až odobrať detské prídavky s odôvodnením, že ich vyplácanie neplní účel. (p)

• **Mýto aj za prejazdy cez obce.** Nákladné autá nad 3,5 tony budú od januára 2014 platiť mýto aj za prejazdy cez intravilány obcí. Spoplatnených tak bude 985 kilometrov ciest, ktoré prechádzajú cez obce. Opatrenie sa však netýka ciest druhej a tretej triedy, kde sa mýto zavádza s nulovými sadzbami. Novinky prinaša od 1. januára 2014 novela zákona o výbere mýta a jej súvisiace vykonávacie predpisy. (t)

• **Zmeny v hypotékach pre mladých.** Od januára 2014 sa na Slovensku zníži horná hranica príjmu pre žiadateľov hypotéky pre mladých. Maximálny príjem pre získanie zvýhodnenej hypotéky bude po novom vo výške 1043,90 eura mesačne. Pre dvojice bude limit dvojnásobok uvedenej sumy. (a)

• **Nákupné správanie ovplyvňujú názory na internete.** Obsah sociálnych médií, ktorý tvoria užívatelia, vplyva v súčasnosti čoraz viac na nákupné rozhodovanie spotrebiteľov. Tvrdí to na základe vlastnej analýzy spoločnosť GfK. Užívatelia internetu najviac diskutujú na sociálnych sieťach o značkách telekomunikačných operátorov, pričom ich podporné aktivity patria medzi top témy, ktoré ľudia najviac na webe preberajú. (a)

• **Rodičia chcú TV programy v angličtine.** Temer 90 percent opýtaných rodičov chce detské TV stanice v anglickom jazyku. Vyplýva to z prieskumu teko-

(Pokračovanie na str. 4)

Jediný skutočný nevidiaci cez vianočný čas je ten, kto nemá Vianoce v srdci.

(Helen Kelle)

Krátke správy

munikačného operátora Slovanet, ktorý na dopyt trhu reagoval a 8. októbra prepol niektoré detské, ale aj dokumentárne a filmové TV stanice do anglického jazyka. (tk)

• **124 miliónov ľudí ohrozených chudobou.** Eurostat, štatistický úrad EÚ, zverejnil, že v roku 2012 bolo v EÚ ohrozených chudobou alebo sociálnym vylúčením 124,5 milióna ľudí, čiže 24,8 percenta populácie. Ide o mierny nárast v porovnaní s rokom 2011, keď bolo tomuto riziku vystavené 24,3 % populácie. Eurostat upozornil, že ide o narastajúci trend, nakoľko v roku 2008 bolo chudobou ohrozených 23,7 % obyvateľov únie. Najvyšší podiel osôb ohrozených chudobou alebo sociálnym vylúčením bol zaznamenaný v Bulharsku (49 %), Rumunsku (42 %), Lotyšsku (37 %) a Grécku (35 %). Naopak, najnižší podiel bol v Holandsku a v Česku (15 %), Fínsku (17 %), Švédsku a Luxembursku (18 %). (a)

• **Zneužívanie nemocenských dávok.** Sociálna poisťovňa zaznamenala v tomto roku už viac ako 400 podozrení na zneužívanie sociálneho poistenia v oblasti nemocenských dávok zamestnancov u niekoľkých desiatok zamestnávateľov. Ide o prípady, pri ktorých je Sociálna poisťovňa uvádzaná do omylu v otázke splnenia podmienok nároku na poskytnutie týchto dávok. Väčšinou na podvodoch participujú aj zamestnávateľa, a to účelovým uzatváraním pracovných pomerov alebo tiež manipuláciou s vymeriavacími základmi zamestnancov. Výnimkami nie sú ani zistenia vo veci bezdôvodného uznania dočasných pracovných neschopností zo strany ošetrojúceho lekára. (a)

• **Švajčiarsko dalo bankám súhlas na rokovania s USA.** Švajčiarska vláda oznámila, že umožnila prvej skupine bánk začať spolupracovať s americkými úradmi na základe dohody o boji proti daňovým únikom. Umožňuje to švajčiarskym bankám urovnať potenciálne spory v USA za údajné napomáhanie daňovým únikom v prípade, že budú ochotné zverejniť informácie týkajúce sa účtov amerických občanov. Niektoré z bánk sa nevyhnú ani pokutám. (a)

• **Nezmysly Európskej únie odhalil Slovák.** Zákaz obyčajných žiaroviek, povinné kvóty pre ženy či obmedzenie príkonu vysávačov - to sú len niektoré z nezmyselných nápadov Európskej únie. Slovák Filip Vačko zostavil rebríček 45 nezmyselných opatrení a nápadov Európskej únie. (j)

(Pokračovanie zo str. 3)

zmena vlastného prístupu k práci i životu, spočívajúca v prehodnotení vlastnej práce, vo vlastnom seba-vzdelávaní a intenzívnom hľadani nových príležitostí, nových partnerov v obchode a v spájaní sa firmou do tímov (aby boli konkurencieschopné). Po druhé musíme zmeniť vlastné videnie a vnútorné presvedčenie. Skrátka urobiť si jasno v hlave. Je nás viac ako štyristotisíc, avšak v spoločnosti a vo verejnej mienke to nevidno. Dozrel čas vystúpiť z tieňa a zviditeľniť sa. Ak si vážime vlastnú prácu a podnikanie, tak nemôžeme sedieť tíško v kúte a vyplakávať. My tvoríme hodnoty a dávame prácu – musíme byť za to riadne zaplatení a nemôžeme tolerovať sociálne úvahy a názory o podpore iných nad rámec bežne únosnej solidarity. Kritériom a filozofiou podnikateľa musí byť: Nech sa každý užívaj sám! My a štát mu iba môžeme radiť a vytvárať podmienky. Ak by to platilo v spoločenskom živote, nemohli by politici za ostatných dvadsaťpäť rokov prijať toľko zmätočných zákonov, predpisov. Myslím si, že podnikatelia musia presadiť akúsi zmluvu o službách, v ktorej sa štát v prvom rade zaviazuje k tomu, čo konkrétne za naše dane (a našu odvahu uživiť sa) dostaneme a čo poskytneme my! Potom sa veci budú vyvíjať k lepšiemu, potom sa nám bude lepšie

a dôstojnejšie dýchať. Pri troche odvahy a spoločného snaženia je to reálne, veď to funguje v Amerike i Japonsku! Doba hrania sa na piesočku pre každého z nás musí skončiť!

Tretím faktorom možno pomenovať účasť a zžitie sa podnikateľov s myšlienkou, že tu pre nich existuje jediná profesijná zastupujúca a ochraňujúca organizácia a to je Slovenská živnostenská komora. Členstvo v komore je o vlastnej schopnosti byť v „slávnej zbornej“ a nie iba bojovať sám. Komora je dnes iná ako pred rokmi - má svoju miesto, fundovaný funkcionársky zbor i všeobecne prospešné vystupovanie, stala sa značkou a úrady ju začínajú brať vážne. Je to predovšetkým zásluhou členstva obetavých ľudí. Komora však nie iba o členstve, má byť aj o hodnotách. Tvárime sa, že sme zástupcovia živnostníkov, ale v skutočnosti nie sme ich ochrancami, ich ozajstnými hovorcami, či dokonca odborními. Ráznejšie musíme zaujímať pozície ku kľúčovým aktuálnym problémom.

Tvrde sú otázky podnikateľov, živnostníkov prečo sa stať členom komory. Alebo o to „tvrdšie“ argumenty o dlhodobých cieľoch, o konkrétnych programoch, či projektoch. V zákone o Slovenskej živnostenskej komore a v jej stanovách sú síce frázy o existencii

a predmete činnosti, avšak nedá sa existovať bez toho, aby ľudia vedeli na čo sme, čo ponúkame, čo vieme zabezpečiť. A to sú najväčšie naše úskalia - života a budúcnosti komory. Spoločnými silami by sme mali zmeniť, čo sa zmeniť dá, a venovať sa témam a projektom pre podnikanie. Ide napríklad o prípravu na budúce programovacie obdobie EÚ 2014 až 2020, o zapojenie sa do projektov environmentalistiky a ochrany životného prostredia, podpory služieb zdravej výživy obyvateľstva, zvyšovanie vzdelávania vymierajúceho remeselníctva, či obhajoby zamestnávania a prác desaťtisíc tzv. námezdnych živnostníkov v službách obchodných sietí. A to už nevravím o drobnej projekčnej, či inžinierskej činnosti. Komora sa musí zmeniť, musí sa stať lídrom v koordinácii medzi štátom, grantovými investormi, podnikateľmi a bankami. Takto vidím potenciálne možnosti a najmä úspech (a kopec peňazí) pre firmy aj komoru.

Úlohou Slovenskej živnostenskej komory musí byť vedenie podnikateľov k tomu, ako si uvedomovať svoju hodnotu, ako si budovať firmu, ako byť úspešným a ako sa dostať k peniazom, a tiež čo pre toto všetko robiť. Ak sa nám to podarí, budeme dobrí.

Ing. Tomáš Novotný

VŽDY AKTUÁLNE PLATOBNÉ TERMINÁLY

SPOLOČNOSŤ ATOS WORLDLINE
je jedným zo svetových lídrov v oblasti postterminálov a platobných kariet.

Na Slovensku ju zastupuje exkluzívny partner

Vigen, s. r. o.

V spolupráci so Slovenskou živnostenskou komorou táto spoločnosť prináša špeciálnu vianočnú ponuku, určenú členom i záujemcom o členstvo v komore.

- Jednorazovo si možno zakúpiť zvolený typ terminálu, so všetkými sprievodnými službami, prípadne si ho za veľmi výhodných podmienok prenajať na dva a viac rokov za minimálny mesačný poplatok 10 eur
- **Pri podpise zmluvy do 15. decembra 2013 je možné získať jednorazový bonus vo výške 60 EUR, čo vlastne značí akési predplatenie na terminál prakticky bez prenájmu**
- Veľmi atraktívne a bezkonkurenčné sú aj priebežné podiely na užívaní terminálov v závislosti na obratoch podnikateľa cez ne, ako aj dosah na uplatnenie rôznych platobných kariet klientov v rôznych bankách
- **Súčasťou partnerstva s Vigen, s. r. o., je pre záujemcu o terminál zmluva o prijímaní platobných kariet aj zmluva o poskytnutí terminálu s podmienkami pre člena SZK, ako aj ponuka produktov ATOS Worldline.**

Používanie platobných kariet je už nevyhnutnou a štandardnou potrebou v poskytovaní služieb našich podnikateľov. Je to inovatívny prístup, zvyšujúci konkurencieschopnosť a kultúru predaja.

Nezabúdajme na to!

Bližšie informácie môžete získať na www.worldline.sk alebo herda@vigen.sk a dopyty môžete konzultovať s riaditeľom obchodu Mgr. Petrom Herdom.

Príprava adeptov zvárania a nedeštruktívnych technológií

NOVÉ ZVÁRAČSKÉ CENTRUM V TLMAČOCH

Centrum odborného vzdelávania a prípravy pre zváranie a nedeštruktívne technológie oficiálne otvorila 7. novembra 2013 Stredná odborná škola technická Tlmače, v dielnach odborného výcviku v areáli SES, a. s., Tlmače. Pozvanie na otvorenie prijali Milan Belica, predseda Nitrianskeho samosprávneho kraja, poslanci kraja Imrich Králik a Miloš Zaujec, Helena Psotová, riaditeľka Úradu samosprávneho kraja, Ľubica Libová, vedúca odboru školstva, mládeže, športu a kultúry Nitrianskeho samosprávneho kraja, riaditeľka stredných škôl okresu Levice a ďalší hostia.

V priestoroch školiaceho strediska SES, a. s., účastníkov privítala Ing. Jana Mrázová, riaditeľka SOŠT Tlmače. V príhovore zbilancovala doterajšie úsilie, ktoré vyústilo až k otvoreniu centra, ktoré je jediným v tejto oblasti na Slovensku.

„Prvé kroky sme robili už v roku 2007. Naši žiaci sa najprv zaučali do zvárania vo zväračskej škole SES Tlmače. Pre obrovský záujem sme začali s pomocou Ing. Ivana Uhnáka, Čechu zväračských odborníkov Trnava, doc. Ing. Jozefa Jaseňáka, PhD., a zánietenosti nášho majstra odborného výcviku Bc. Jána Salaja budovať vlastnú zväračskú školu. Prvé zväračské stroje sme mali zapožičané, ale po krôčikoch sme budovali pracoviská a získali akreditáciu na zväračské metódy MIG/MAG, TIG, MMA, zváranie a pálenie plameňom. Začali sme sa zapájať do súťaží, v ktorých boli, a aj sú, naši žiaci úspešní. Najväčším úspechom bolo ocenenie na Medzinárodnom strojárskom veľtrhu v Brne, kde bola naša škola ocenená ako škola s najlepšou výchovou mladých zväračov v Česku a na Slovensku. Úspechy pokračovali - medzinárodná súťaž Zlatý pohár Linde vo Frýdku-Místku a celosvetová súťaž zväračov v Pekingu. Aj akreditácia súťaže mladých zväračov je pre nás veľkou výzvou. Pomocou projektu Budujeme centrá odborného vzdelávania a prípravy sme tento rok dokončili vybavenie zväračskej školy modernými zväračskými zariadeniami. Zatiaľ najdrahšie zariadenie - zväračský automat - nám poskytuje cvičné pracovisko firmy ZF Levice, s ktorou spolupracujeme od roku 2010. Aktivitami sa snažíme naplniť cieľ - duálne vzdelávanie na stredných školách. Avšak tu nechceme skončiť. Či už svojpomocne alebo vďaka úspešným strojárskym firmám a nášmu zriaďovateľovi, chceme v nastúpenej ceste pokračovať. Pre žiakov pripravujeme odborné prednášky a workshopy s významnými osobnosťami z oblasti zvárania. Veľkým prínosom pre školu sú profesor Blaškovič a docent Jaseňák (CZO Trnava), ktorí nás informujú o najmodernejších zvä-

račských technológiách a postupoch. Tento rok máme pre úspešných absolventov školy pripravené, práve vďaka Centru, osvedčenia o nedeštruktívnych skúškach zvarov, ktoré na základe skúšok bude vydávať Čech zväračských odborníkov. Ak sa nám bude i v budúcnosti dariť tak ako doteraz, Centrum budeme modernizovať a zdokonaľovať. Absolventi sú a budú žiadaným artiklom na trhu práce nielen doma, ale aj v zahraničí. Škola spĺňa základné poslanie, výchovu kvalifikovaných odborníkov pre trh práce a nie pre úrad práce,” povedala v príhovore Ing. Mrázová. Slová uznania vedeniu ško-

profesia stretla aj s kvalifikovanými výstupmi: „Sme veľmi radi, že Čech zväračských odborníkov, Trnava po tom, čo získal všetky medzinárodné kompetencie, začal vydávať pred pár rokmi certifikáty pre oblasť zvárania, neskôr aj defektoskopie. Prajem pani riaditeľke i celému kolektívu veľa zdraru. Teším sa na vydanie prvých certifikátov. Pred týždňom absolvovali prví pedagógovia a žiaci prvý certifikačný proces, ktorý bude ukončený po skúšaní, vydaním samostatného certifikátu. Verím, že toto nové centrum bude návodom aj pre ďalšie školy, aby za pomoci ostatných profesijných spoločenstiev budovali možno obdobné centrá v odbore svojej pôsobnosti.”

Za SES, a. s., Tlmače sa otvorila zúčastnila Ing. Miroslava Takáčová, vedúca sekcie získavanie a rozvoj ľudských zdrojov. Povedala, že „história našej spoločnosti a tejto školy sú pre-

rodnej zväračskej súťaže a podľa možností sa podieľame na rôznych aktivitách, ktoré škola organizuje. Dnešná slávnostná chvíľa je len jedna časť z množstva úsilia vedenia školy a jej zamestnancov, ktorí sa maximálne snažia školu zviditeľniť novým záujemcom a priniesť moderné kvalitné technológie, ktoré zaujmú a motivujú súčasných študentov. Dosiahnutými výsledkami urobila škola obrovský pokrok. Chceme vyjadriť osobitné poďakovanie vedeniu školy a zamestnancom, pretože všetko čo robia je výsledkom ich osobnej angažovanosti, prístupu a iniciatívy. V mene našej firmy chceme vyjadriť poďakovanie za spoluprácu a do ďalšieho obdobia zaželať, aby vám vydržal elán, ktorý máte, a aby ste dokázali naplniť poslanie školy - produkovať absolventov, ktorí sú dobre uplatnitelní na trhu práce.”

Po slávnostnom úvode prišlo na rad strihanie pásky a prehliadka Centra odborného vzdelávania pre zváranie a nedeštruktívne technológie. O tom, aké je technické vybavenie centra, informoval Bc. Ján Salaj, vedúci zväračskej školy: „Máme moderné zväračské zdroje pre technológiu zvárania MMA (111), MIG/MAG (131/135), TIG /141) a zváranie plameňom a nedeštruktívne skúšanie materiálov. Využívame zväračské zdroje od firiem MAHE, ESAB, REHM, FORMIG, KITIN, KEMPPI, plazmové zdroje na delenie a rezanie materiálu od firiem MAHE a REHM. Ochranné zväračské plyny dodala firma LINDE, AIR PRODUCTS, MESSER. Moderné vybavenie zväračského centra bolo realizované firmou VAPEXIM, Martin, hlavným distribútorom a dealerom zdrojom na zváranie MAHE. Táto firma je aj s hlavným sponzorom našej školy pri zväračských aktivitách (súťažiach, výstavách, prednáškach a aktivitách, organizovaných školou). Vybudovanie centra je završením našich zväračských aktivít, ktoré sme vykonávali od otvorenia zväračskej školy v roku 2008. Okrem základných zväračských kurzov a úradných skúšok zväračov možno v našich podmienkach absolvovať aj nedeštruktívne skúšanie materiálov s vydaním platného osvedčenia o tejto skúške. Dobrí žiaci, ktorí absolvujú základné kurzy a úradné skúšky, sa môžu zdokonaľovať aj v tejto oblasti a tým sa odbornejšie pripraviť na oblasť zvárania.” (joje)

ly a celému kolektívu vyslovil v príhovore Milan Belica: „Za posledné dva roky ste urobili veľký kus práce a veľký krok dopredu. Nie je teda náhoda, že vám dnes odovzdáme licenciu, ktorá potvrdí vaše úsilie a prácu, a stanete sa centrom, ktoré bude mať svoj cveng nielen v Tlmačoch, ale aj v širšom ekonomickom priestore. Treba si vážiť danosti, ktoré vstúpujete svojím žiakom v príprave pre potreby praxe. S nadšením sa pozerám na úspechy študentov, ktorí ešte nie sú dobrúsení, avšak dosahujú veľmi pekné úspechy, aj na medzinárodnom kolbišti.”

Doc. Ing. Jaseňák, PhD., v príhovore pripomenul, že otvorenie nového centra pre zväračov je výsledkom spoločnej snahy, aby sa najhladanejšia strojárka

pojené. SOŠT Tlmače je pre nás stále stabilným zdrojom kvalifikovaných odborníkov v profesii zvärač a zámočník. V rámci nitrianskeho regiónu je najintenzívnejšia spolupráca práve s touto školou. V roku 2008, kedy sme zaznamenali obrovský dopyt po profesii zvärač a zámočník, sme prijali systematické opatrenia v rámci firmy, aby sme túto spoluprácu podporili. Spustili sme štipendijný program, zaviedli sme priamu finančnú podporu vzdelávania v týchto profesiách. Finančne podporujeme získavanie medzinárodných zväračských preukazov, študenti školy u nás absolvujú platenú odbornú prax v našich výrobných priestoroch, pravidelne sa podieľame na náborovej kampani, sme odborným garantom medziná-

ZMENY VO FINANČNOM ZAŤAŽENÍ ŽIVNOSTNÍKOV OD JANUÁRA 2014

1. Zmení sa vymeriavací základ pre sociálne odvody
2. Zvýši sa vymeriavací základ pre zdravotné odvody
3. Limitovaný strop paušálnych výdavkov po prvý raz ovplyvní živnostníkom príjmy
4. Vymeriavací základ sa upravuje výhodnejšie v prospech začínajúcich živnostníkov
5. Živnostníkmi sa stanú aj ľudia, ktorí sa za nich doteraz nepovažovali
6. Sociálne poistenie zanikne súčasne s vrátením živnostenského listu
7. Zavádza sa automatický zánik dobrovoľného poistenia, čo zabráni dlhom
8. Firmy môžu zamestnať „lacnejších“ ľudí s odvodovou úľavou (platné od novembra 2013)
9. Rozširujú sa povinnosti okolo registračných pokladníc
10. Sociálna poisťovňa bude pokračovať v prísnejších kontrolách

(Zdroj: HN)

SAMOSTATNE ZÁROBKOVO ČINNÁ OSOBA

Do 31. 12. 2013 je samostatne zárobkovo činná osoba podľa zákona o zdravotnom poistení fyzická osoba, ktorá dovŕšila 18 rokov veku a je registrovaná podľa osobitného predpisu (má pridelené daňové identifikačné číslo) v súvislosti so zárobkovou činnosťou uvedenou v § 10b ods. 1 písm. b) a ods. 2 a 3 (plynú jej príjmy z podnikania a inej samostatnej zárobkovej činnosti).

Od 1. 1. 2014 je samostatne zárobkovo činná osoba podľa zákona o zdravotnom poistení fyzická osoba, ktorá dovŕšila 18 rokov veku a ktorá je oprávnená na výkon alebo prevádzkovanie zárobkovej činnosti podľa § 10b ods. 1 písm. b) a ods. 2 a 3, alebo má príjem z tejto činnosti.

Vymeriavacím základom samostatne zárobkovo činné osoby je jej príjem z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti okrem príjmu z výkonu osobnej asistencie.

Za samostatne zárobkovo činnú osobu sa považuje osoba, ktorá:

- vykonáva poľnohospodársku výrobu vrátane hospodárenia v lesoch a na vodných plochách, je zapísaná do evidencie podľa osobitného predpisu a má oprávnenie prevádzkovať živnosť
- má oprávnenie na vykonávanie činnosti (napr. advokáti, lekári, veterinári, audítori, daňoví poradcovia, notári, znalci, tlmočníci, prekladatelia, sprostredkovatelia sporenia alebo poistenia a pod.)
- je spoločníkom verejnej obchodnej spoločnosti alebo komplementárom komanditnej spoločnosti
- vykonáva činnosti, ktoré nie sú živnosťou ani podnikaním (napr. správcovia konkurzných podstát, sprostredkovatelia doplnkového dôchodkového sporenia a pod.)
- vykonáva športovú činnosť zárobkovo, ale nie v pracovnom pomere

- vykonáva umeleckú činnosť alebo inú tvorivú činnosť (napr. podľa zákona o vynálezoch, priemyselných vzoroch a zapísovacích návrhoch alebo činnosti podľa autorského zákona)

- vykonáva činnosť obchodného zástupcu.

Oznamovacie povinnosti samostatne zárobkovo činné osoby

Samostatne zárobkovo činná osoba má povinnosť:

- oznámiť príslušnej zdravotnej poisťovni zmenu svojho názvu, sídla, bydliska, identifikačného čísla, čísla bankového účtu (platiteľ poistného je povinný tieto zmeny oznámiť zdravotnej poisťovni do ôsmich dní odo dňa zmeny)

- vypočítať poistné, riadne a včas platiť a odvádzať preddavky na poistné a vykazovať poistné príslušnej zdravotnej poisťovni

- plniť povinnosť v súvislosti s vykonávaním ročného zúčtovania poistného

- viesť a uchovávať po dobu desiatich rokov doklady a iné doklady potrebné na správne určenie vymeriavacieho základu, sadzby poistného, výšky poistného a jeho platenia

- poskytovať súčinnosť pri výkone kontroly a predkladať príslušnej zdravotnej poisťovni účtovné doklady a iné doklady týkajúce sa platenia, odvádzania a vykazovania poistného

- plniť si oznamovaciu povinnosť v zmysle § 23 zákona č. 580/2004 Z. z.

Vymeriavací základ samostatne zárobkovo činné osoby

Vymeriavacím základom samostatne zárobkovo činné osoby je podiel základu dane z príjmov fy-

zických osôb dosiahnutý v rozhodujúcom období, ktorý nie je znížený o zaplatené poistné na povinné verejné zdravotné poistenie, poistné na povinné nemocenské poistenie, poistné na povinné dôchodkové poistenie a povinné príspevky na starobné dôchodkové sporenie, ktoré sa platia spolu s poistným na povinné dôchodkové poistenie, poistné do rezervného fondu solidarity povinne dôchodkovo poistenej samostatne zárobkovo činné osoby, a koeficientu 1,486.

Upozornenie: koeficient sa bude v priebehu rokov 2013 až 2015 postupne znižovať. Pre rok 2013 sa použije koeficient 1,9; pre rok 2014 sa použije koeficient 1,6; a až pre rok 2015 sa prvýkrát použije koeficient 1,486.

Do príjmu zdaňovaného podľa § 6 ods. 1 a 2 zákona o dani z príjmov patria:

- príjmy z poľnohospodárskej výroby, lesného a vodného hospodárstva

- príjmy zo živnosti

- príjmy z podnikania, vykonávaného podľa osobitných predpisov neuvedených v písmenách a) a b)

- príjmy spoločníkov verejnej obchodnej spoločnosti a komplementárov komanditnej spoločnosti

- príjmy z použitia alebo z poskytnutia práv z priemyselného alebo iného duševného vlastníctva, vrátane autorských práv a práv súvisiacich s autorským právom, a to vrátane príjmov z vydávania, rozmnožovania a rozširovania literárnych a iných diel na vlastné náklady

- príjmy z činností, ktoré nie sú živnosťou ani podnikaním

- príjmy znalcov a tlmočníkov za činnosť podľa osobitného predpisu

- príjmy z činností sprostredkovateľov podľa osobitných predpisov, ktoré nie sú živnosťou

- príjmy z prenájmu nehnuteľností fyzických osôb, príjmy z prenájmu hnutelých vecí, ktoré sa prenajímajú ako príslušenstvo nehnuteľnosti

- príjem z akéhokoľvek nakladania s obchodným majetkom daňovníka

- úroky z peňažných prostriedkov na bežných účtoch, ktoré sa používajú v súvislosti s dosahovaním príjmov z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti

- príjem z predaja podniku alebo jeho časti (§ 17a) na základe zmluvy o predaji podniku

- výška odpusteného dlhu alebo jeho časti u dlžníka, ktorá súvisí a je dôsledkom nakladania s jeho obchodným majetkom.

Výpočet preddavkov na poistné pre rok 2014

Preddavok na poistné na rok 2014 sa určí vo výške určenej sadzby poistného z podielu pomernej časti základu dane z príjmov fyzických osôb dosiahnutého v roku 2012, ktorý nie je znížený o zaplatené poistné na povinné verejné zdravotné poistenie, poistné na povinné nemocenské poistenie, poistné na povinné dôchodkové poistenie a povinné príspevky na starobné dôchodkové sporenie, ktoré sa platia spolu s poistným na povinné dôchodkové poistenie, poistné do rezervného fondu solidarity povinne dôchodkovo poistenej samostatne zárobkovo činné osoby a koeficientu 1,6.

Sadzba poistného

Samostatne zárobkovo činná osoba platí z príjmu zdaňovaného podľa § 6 preddavky na poistné a to

- vo výške najmenej 14 per-

cent z minimálneho základu
- vo výške najmenej 7 percent z minimálneho základu, ak je zároveň poberateľ invalidného dôchodku alebo má mieru funkčnej poruchy viac ako 50 %

Splatnosť preddavku

Preddavok na poistné samostatne zárobkovo činnnej osoby (SZČO) je splatný do ôsmeho dňa po uplynutí príslušného kalendárneho mesiaca.

(Zdroj: Sociálna poisťovňa)

Tabuľka vymeriavacích základov a preddavkov SZČO pre rok 2014

Samostatne zárobkovo činná osoba (SZČO)	Sadzba poistného	Vymeriavací základ v EUR	Preddavok v EUR
SZČO bez zdravotného postihnutia (ZP)	Najmenej 14% z minimálneho základu	402,50	56,35
	Najviac 14% z päťnásobku priemernej mesačnej mzdy	4 025,00	563,50
SZČO so ZP	Najmenej 7% z minimálneho základu	402,50	28,17
	Najviac 7% z päťnásobku priemernej mesačnej mzdy	4 025,00	281,75

KLESNE ADMINISTRATÍVNA ZÁŤAŽ

Podnikateľom sa v budúcom roku zníži administratívna náročnosť a zjednoduší sa určenie daňovej povinnosti. Poslanci Národnej rady SR totiž schválili novelu zákona o dani z príjmov, ktorá nadobúda účinnosť od 1. januára 2014. Na základe právnej normy sa majú od januára budúceho roka upraviť podmienky pre vedenie zjednodušenej formy uplatňovania preukázateľných výdavkov formou daňovej evidencie.

V súčasnosti je pre daňovníkov s príjmami z podnikania a z inej zárobkovej činnosti možné viesť takúto zjednodušenú formu uplatňovania preukázateľných výdavkov formou daňovej evidencie len vtedy, ak nemajú zamestnancov, a ak ich príjmy v predchádzajúcom zdaňovacom období nepresiahli 170 tisíc eur. Takíto daňovníci nemusia viesť účtovníctvo, či už jednoduché alebo podvojnité, ale môžu viesť daňovú evidenciu. Uplatňovanie preukázateľných vynaložených výdavkov formou daňovej evidencie budú môcť využiť všetci daňovníci s príjmami z podnikania, z inej samostatnej zárobkovej činnosti a z použitia diela a umeleckého výkonu.

Novela zákona od 1. januára 2014 tiež zavádza, aby výnosy z dlhopisov a pokladničných poukážok vyplácaných fyzickej osobe sa zdaňovali daňou vybranou zrážkou, okrem výnosov zo štátnych dlhopisov a štátnych pokladničných poukážok, ktoré sa budú naďalej zdaňovať podaním daňového priznania. Podľa rezortu financií zdaňovanie daňou vybranou zrážkou zabezpečí zníženie administratívnej náročnosti fyzickej osoby pri zdaňovaní týchto úrokových výnosov. (a)

Ilustračné foto (1)

DAŇOVÉ LICENCIE

Firmy budú prvýkrát platiť daňové licencie v roku 2015. Vyplýva to z novely zákona o dani z príjmov, ktorú poslanci Národnej rady SR definitívne schválili. Ministerstvo financií navrhlo tri sumy daňovej licencie. Ich výška bude závisieť od tržieb spoločnosti a od toho, či je alebo nie je firma platiteľom dane z pridanej hodnoty. Neplatiteľ DPH s tržbami do 500 tisíc eur bude platiť 480 eur, platiteľ dane s tržbami do 500 tisíc eur 960 eur a pre subjekty s tržbami nad 500 tisíc eur ministerstvo stanovilo výšku daňovej licencie na 2880 eur.

Daňovú licenciu bude možné odpočítať si od kladnej daňovej povinnosti v danom roku a v ďalších troch rokoch. Rezort financií tiež navrhol, aby sa z daňovej licencie mohlo asigovať tretiemu sektoru. Nižšie daňové licencie budú môcť platiť tie firmy, ktoré zamestnávajú zdravotne postihnutých ľudí.

Od platenia licencií budú oslobodené v prvom roku podnikania novovzniknuté spoločnosti. Licencie nebudú platiť ani verejné obchodné spoločnosti, Národná banka Slovenska, daňovník v konkurze či v likvidácii, nebude sa vzťahovať ani na daňovníka, ktorý prevádzkuje chránenú dielňu.

Daňové licencie sa zavádzajú spolu so znížením dane z príjmov právnických osôb. Tá klesne v budúcom roku z 23 % na 22 %. Zákon o dani z príjmov nadobúda účinnosť 1. januára 2014. Firmy však budú prvýkrát platiť licenciu až v roku 2015.

Počas schvaľovania zákona mali k nemu v parlamente výhrady najmä opoziční poslanci. Tí nazvali licencie „daňou zo straty“, lebo ju budú musieť platiť všetky firmy, teda aj tie, ktoré sú v strate. Ministerstvo financií však tieto tvrdenia odmietlo s tým, že na Slovensku je v súčasnosti až 60 percent firiem, ktoré neplatia daň z príjmu. Podľa rezortu financií práve toto opatrenie by tak malo prispieť k zníženiu daňových únikov na Slovensku. (ta)

ODCHOD DO PENZIE BY UŽ NEMUSEL BYŤ PODMIENENÝ VEKOM

Pravidlá nároku na starobný dôchodok už možno v blízkej budúcnosti nebudú stanovené tak jednoznačne ako doteraz.

Ministerstvo práce a sociálnych vecí plánuje do konca roka 2017 predložiť analýzu zavedenia alternatívnych možností.

Na priznanie starobnej penzie dnes treba splniť súčasne dve podmienky: dovŕšiť vek 62 rokov a najmenej 15 rokov platiť dôchodkové poistenie, hoci v skutočnosti ho ľudia odvádzajú dlhšie. Sociálny rezort teraz zvažuje, že by sa doba dôchodkového poistenia mohla predĺžiť až na 30 ro-

kov. Ak by človek, začal pracovať ako 20-ročný a platiť by odvody do Sociálnej poisťovne, v päťdesiatke by už mohol odísť do dôchodku. Nárok by mal na plnú penziu.

Rezort by súčasne mal pripraviť model takzvaného čiastočného starobného dôchodku, ktorý by zase dostal ten, kto podmienku dĺžky odvádzania celkom nespĺní. Ďalšou z analyzovaných možností by malo byť zavedenie postupného odchodu do dôchodku.

„Spružnenie dôchodkového systému by bolo rozhodne krokom dopredu,“ hodnotí ekonóm

Pavol Kárász. Podľa neho by zavedenie analyzovaných možností v budúcnosti urobilo systém spravodlivejším pre tých, ktorí doň prispeli najviac, výrazne by pomohlo jeho udržateľnosti a priblížilo by ho k európskym štandardom. „Dnes je priemerná doba života na dôchodku 16 rokov, takže mnohí ho poberajú dlhšie, než odvádzali,“ pripomína Kárász.

Potenciálne novinky odobrila vláda dokumente Národný program aktívneho starnutia na roky 2014 až 2020. Výsledky analýzy má ministerstvo práce pripraviť do konca júna 2017. Do kon-

ca toho istého roka by potom malo urobiť informačnú kampaň a prieskum záujmu zo strany verejnosti. Vypracovať by tiež malo dopadovú štúdiu na rozpočet.

Zmeny by sa mali dotknúť aj predčasných dôchodcov. Ministerstvo bude hľadať možnosti, ako priznanie predčasnej penzie sprísniť. V tomto prípade sa spracovanie výsledkov analýzy vyžaduje už do konca roka 2014.

Najbližšie dva roky budú kľúčové pri stanovení nového inštitútu – takzvaného minimálneho dôchodku. Jeho suma by mala závisieť od počtu odpracovaných rokov. Minimálny dôchodok má byť štátnou dávkou pre tých, ktorým by hrozilo prepadnutie do hmotnej núdze. (Pravda, 5. 12. 2013, -sp-)

TÝŽDNE ELEKTRONICKEJ KOMUNIKÁCIE

V pondelok 18. novembra na daňových úradoch začali *Týždne elektronickej komunikácie*. Dva týždne bola špeciálna pozornosť venovaná každému, kto prišiel podpísať alebo obnoviť dohodu o elektronickej komunikácii.

Od nového roka by mal mať každý platca DPH dohodu o elektronickej komunikácii podľa zákona č. 563/2009 alebo dohodu o komunikácii so zaručeným elektronickým podpisom. S daňovým, či colným úradom bude totiž nutné komunikovať už len elektronicke. Finančná správa preto vyzýva podnikateľov, aby si prišli podpísať dohody o elektronickej komunikácii alebo si zriadili zaručený elektronický podpis.

Od 1. januára 2014 sa pre niektorých podnikateľov mení spôsob komunikovania s finančnou správou.

Povinnosť komunikovať len elektronicke mať budú po novom:

- všetci, ktorí sú platiteľom dane z pridanej hodnoty
- daňový poradca za daňový subjekt, ktorého zastupuje pri správe daní
- advokát za daňový subjekt, ktorého zastupuje pri správe daní

PREPRAVA TOVARU DO RUSKA SA MÔŽE PREDRAŽIŤ

Ruské colné orgány pripravili od 14. septembra 2013 nové opatrenia pri preprave tovaru za použitia tzv. karnetu TIR, ktoré môžu znamenať pre našich dopravcov vyššie náklady spojené s prepravou. Ide o tzv. dodatočné zabezpečenie colného dlhu.

Ruské colné orgány ukončili dohodu s národným záručným združením k1.decembrom 2013. Dohovor TIR nemôže byť uplatňovaný na území, ktoré nie je pokryté národným záručným združením.

Záručné združenie sa zaväzuje zaplatiť dovoznú alebo vývoznú clá a poplatky, ktoré by sa mali zaplatiť podľa colných zákonov a nariadení krajiny, v ktorej bol predpísaný týkajúci sa operácie TIR porušený.

SPRÁVNE POPLATKY PO NOVOM NIŽŠIE

Od decembra platia občania správne poplatky po novom a ušetria. Na úradoch je možné platiť v hotovosti, platobnou kartou alebo prevodom z účtu v poštovej zahraničnej banke. Nove-

- zástupca neuvedený pod písmenami b) a c) za daňový subjekt, ktorý je platiteľom dane z pridanej hodnoty

Podpis dohody je bezplatný.

Počas *Týždňov elektronickej komunikácie* boli na úradoch zriadené špecializované pracoviská, kde túto agendu vybavili podnikatelia bez čakania. Dohoda je zverejnená na www.drsr.sk v časti elektronickej komunikácia – podmienky využívania AES. Vyplnenú dohodu spolu s pôvodným registračným formulárom je potrebné predložiť na miestne príslušný daňový úrad.

Podnikateľom, ktorí majú uzatvorenú len dohodu o elektronickej komunikácii podľa zákona č. 511/1992 odporúčame prísť si čo najskôr uzatvoriť dohodu podľa novšieho zákona. Dohody podľa zákona z roku 1992 totiž koncom roka 2013 prestanú platiť. Finančná správa im oznámenie o vypovedaní zmluvy pošle v nasledujúcich dňoch a to mailom aj písomne. Odporúčame daňovým subjektom, aby si vykonanie uvedenej zmeny nenechávali na poslednú chvíľu. Od januára 2014 totiž už platcovia DPH nebudú môcť poslať dokumenty inak ako elektronicke. (FS)

Dodatočným zabezpečením colného dlhu v Ruskej federácii prídete k podstatnému navýšeniu prepravných nákladov, ktoré bude znášať samotný dopravca. Z tohto dôvodu Finančné riaditeľstvo SR odporúča dopravcom mať k dispozícii dostatočnú hotovosť na platbu dodatočnej záruky, poskytnutej domácou (ruskou) agentúrou. Keďže zmena je v platnosti od 1. septembra 2013, odporúča sa všetkým dopravcom, aby sa pripravili na situáciu, že v Rusku bude pri prepravách TIR vyžadované dodatočné zabezpečenie colného dlhu.

Ruské colné orgány zatiaľ nezverejnili dostatočné informácie o tom, ako by sa nové opatrenia mali uplatňovať v praxi. (fs)

la zákona o správnych poplatkoch začala platiť 1. decembra 2013.

Novými formami platenia správnych poplatkov e platba v hotovosti a platobnou kartou prostredníctvom technického vybavenia

ako sú kiosk, špeciálna pokladňa a POS terminál. Tieto možnosti platenia budú aj na úradoch finančnej správy, verejnosti sprístupnené počas roka 2014. Občania či podnikatelia budú môcť platiť poplatky aj prostredníctvom integrovaného obslužného miesta alebo akreditovaného platcu podľa zákona o e-Governmente.

V platnosti naďalej zostávajú aj doterajšie formy platenia poplatkov kolkovými známkami, v hotovosti, poštovým poukazom alebo prevodom z účtu v banke. Kolkovými známkami bude možné platiť poplatky do 31. decembra 2014.

Správne poplatky, ktoré bude občan platiť na základe návrhu podaného elektronicke prostriedkami budú o polovicu nižšie oproti sadzbám určeným v sadzobníku. Pri vyšších poplatkoch je zákonom stanovené zníženie najviac o 70 eur.

Príklady: 1. Občan podá žia-

dosť o odpustenie sankcie. Podnet podá elektronicke (na základe dohody o elektronickej komunikácii). Podľa sadzobníka sa za takúto žiadosť platí 16,50 eur. Nakoľko občan podal návrh elektronicke, zníži sa sadzba poplatku o 50 %, v uvedenom prípade zo sadzby poplatku to je 8,25 eur. 2. Podnikateľ podá podnet na preskúmanie rozhodnutia mimo odvolacieho konania. Podá ho elektronicke. Takýto podnet podlieha správnejmu poplatku 165,50 eur. Z dôvodu, že ho podnikateľ podal elektronicke, zníži sa mu sadzba poplatku o 50 %, najviac však o 70 eur. Podnikateľ tak zaplatí poplatok v sume 95,50 eur a nie 165,50 eur.

Novela zákona ukladá aj nové povinnosti finančnej správy. V prípade, že preplatok alebo poplatok nevrátime občanovi, či podnikateľovi včas, bude mu finančná správa povinná zaplatiť úroky z omeškania. (ifs)

NA CESTY UŽ AJ S PODOMÁCKY VYROBENÝM TRAKTOROM

Od 1. septembra 2013 je možné prideliť zvláštne evidenčné číslo, obsahujúce písmeno C, vozidlám, ktoré nie sú schválené na prevádzku v premávke na pozemných komunikáciách, ak sú používané na poľnohospodárske práce alebo lesné práce na základe žiadosti jeho vlastníka. Medzi takého vozidlá patria najmä podomácky vyrobené traktory a ich prívesy, ale aj včelárske vozidlá.

Prevádzkovateľ vozidla doposiaľ nesmel v premávke na pozemných komunikáciách prevádzkovať vozidlo, ktoré nebolo schválené na prevádzku na pozemných komunikáciách, čiže také vozidlo, ktoré nemalo osvedčenie o evidencii častí I a II, ani technické osvedčenie vozidla. Ministerstvo vnútra SR intenzívne participovalo na tom, aby bolo možné v maximálnej miere vyjsť v ústrety prevádzkovateľom aj takýchto strojov tak, aby boli spokojní, avšak za podmienok dodržania dopravnobezpečnostných požiadaviek.

V súčasnosti je možné požiadať dopravný inšpektorát o zaevidovanie takéhoto vozidla.

K tomu je však potrebné predložiť žiadosť s týmito údajmi:

- meno a priezvisko vlastníka, dátum a miesto jeho narodenia a adresa pobytu, ak ide o fyzickú osobu
- názov, adresa sídla a identifikačné číslo vlastníka vozidla, ak ide o právnickú osobu, ako aj osobné údaje podľa písmena a) o osobe, ktorá koná v mene tejto právnickej osoby
- základné technické údaje vozidla, a to značka, obchodný názov, typ, druh, kategória, identifikačné číslo vozidla a obchodné meno výrobcu vozidla, ak tieto údaje možno zistiť, ďalej dĺžka, šírka a výška vozidla
- fotografia vozidla spredu, z boku a zozadu
- odôvodnenie žiadosti, vrátane predpokladanej trasy a času používania vozidla v cestnej premávke
- dátum a podpis žiadateľa

Dopravný inšpektorát následne vozidlo zaeviduje a pridelí mu zvláštne evidenčné číslo, pridelené najviac na tri kalendárne roky, a vydá mu osvedčenie. Vozidlo možno používať na cestách III. triedy, na miestnych komunikáciách a účelových komunikáciách za nezniženej viditeľnosti.

(Zdroj: Prezídium Policajného zboru)

PROBLÉMY AJ RIEŠENIA

SaS: Ak bude SP vyplácať dôchodky ako doteraz, o pár rokov môže skrachovať

Štát bude na budúci rok dotovať Sociálnu poisťovňu sumou 1,061 miliardy eur. Je to o 347 miliónov eur viac ako skutočný príspevok štátu v roku 2013. Ten bol 714 miliónov eur. Ak bude Sociálna poisťovňa vyplácať dôchodky ako doteraz, teda vytváraním dlhu, o pár rokov môže skrachovať. Varuje pred tým strana SaS, podľa ktorej je súčasný dôchodkový systém neudržateľný. Riešenie vidí napríklad v zavedení odvodového bonusu.

„Vidíme tri dôvody, prečo Sociálna poisťovňa hospodári zle. Je to demografický vývoj, nešťastné zákony, ktoré spôsobujú, že príjmy sú čoraz menšie, a po tretie je to zlý manažment,“ povedal v parlamente šéf SaS Richard Sulík. Demografiu podľa neho nemožno len tak ľahko ovplyvniť, ďalšie dva dôvody sa riešiť podľa neho dajú. Ak sa však nič nezmení, podľa Sulíka možno nebude jedného dňa na dôchodky.

„Alebo len za cenu veľmi vysokých deficitov,“ povedal.

Podpredseda SaS, Jozef Mihál poukázal na to, že v tomto roku Sociálnej poisťovni vypadli príjmy od ekonomicky aktívneho obyvateľstva. Od tejto skupiny, do ktorej patria zamestnávateľia, zamestnanci, živnostníci, či dobrovoľne poistené osoby, budú príjmy podľa Mihála nižšie až o 88 miliónov eur oproti plánu. Len od živnostníkov bude o 75 miliónov eur menej.

„Napriek drastickému zvýšeniu odvodov sa nezvýšili príjmy do Sociálnej poisťovne od živnostníkov, a to preto, lebo sa z nej za posledný rok odhlásilo okolo 40 tisíc živnostníkov. To je jasný dôkaz škodlivej politiky Ficovej vlády voči živnostníkom,“ vyhlásil Mihál. Pri vyčíslňovaní príjmov sa strana odvoláva na návrh rozpočtu Sociálnej poisťovne na rok 2014 a rozpočtový výhľad na roky 2015 a 2016. (é)

PODNIKATELIA KRITIZUJÚ NÁVRH ROZPOČTU

Združenie podnikateľov Slovenska kriticky hodnotí návrh rozpočtu verejnej správy na roky 2014 až 2016. Negatívom je najmä spomalenie konsolidačného úsilia vlády, ktoré sa tak presúva do budúcnosti. To sa následne prejaví v nepriaznivom vývoji deficitu a štátneho dlhu. Konštatovali to členovia generálnej rady ZPS.

Podľa prezidenta ZPS Jána Oravca ak sa naplnia odhady budúceho deficitu, Slovensko zоста-

ne v tzv. procedúre nadmerného deficitu. Pokiaľ ide o verejný dlh, nie je nepravdepodobné prekročenie hranice 57 percent HDP, čo bude v zmysle zákona o rozpočtovej zodpovednosti pre vládu znamenať povinnosť predložiť do parlamentu vyrovnaný rozpočet.

Združenie podnikateľov Slovenska považuje uvedený vývoj za politovanehodný najmä vzhľadom na skutočnosť, že vláda v mene fiškálnej konsolidácie v nedávnej

PRÍSPEVOK NA ZAMESTNANIE

Ak potrebujete nového zamestnanca, máte záujem o mladého človeka a podnikáte mimo Bratislavský samosprávny kraj, môžete požiadať o príspevok na príslušnom úrade práce. Príspevok je určený na podporu vytvárania pracovných miest pre mladých nezamestnaných do veku 29 rokov, ktorí sú evidovaní na úrade práce aspoň jeden mesiac. Zamestnanca musíte zamestnať aspoň na 18 mesiacov. Žiadosti o príspevok môžete podávať od decembra 2014. (pp)

ŠTÁTNE STIMULY PRE VÝSKUM A VÝVOJ

Malí podnikatelia sa ľahšie dostanú k stimulom pre výskum a vývoj zo štátneho rozpočtu. Umožní im to novela zákona o stimuloch pre výskum a vývoj, ktorá nedávno nadobudla účinnosť. Doterajšia prax podľa rezortu školstva ukázala, že malí podnikatelia nemali možnosť získať stimuly, keďže mali problém investovať určenú výšku vlastných prostriedkov do projektu. **„V záujme zjednodušenia a sprístupnenia poskytnutia stimulov pre mikropodnikateľov a malých podnikateľov sa vypúšťa obmedzenie, spočívajúce v ustanovení minimálnej výšky celkových oprávnených nákladov pre projekt,“** uvádza sa v dôvodovej správe k materiálu.

Niektoré ustanovenia zákona rezort upravil tak, aby malí podnikatelia neboli znevýhodnení pri podávaní žiadostí oproti ostatným potenciálnym žiadateľom. (t)

minulosti prijala rad opatrení poškodzujúcich ekonomiku (zníženie príspevkov do tzv. druhého piliera z 9 % na 4 % s presunom časti dôchodkových úspor do Sociálnej poisťovne, rozbitie zdaňovania príjmov zrušením rovnej dane a zavedením zvýšenia dane z príjmov právnických osôb z 19 na 23 %, zvýšenie dane z príjmov fyzických osôb s príjmami nad 3246 eur, zvýšenie bankového odvodu, zavedenie odvodu pre regulované odvetvia, zvýšenie dane z tabaku

či hazardu alebo zvýšenie odvodov z pracovných dohôd).

Podnikatelia za najzávažnejší problém návrhu považujú skutočnosť, že vláda v ňom porušila svoj vlastný sľub o nezvyšovaní daní. Obsahuje dokonca viacero veľmi závažných opatrení, ktoré neboli riadne prediskutované. Ide o daňové licencie a zmeny v spôsobe odpisovania strát, ktoré sa negatívne dotknú najmä malých a začínajúcich podnikateľov. (ta)

Pesimistické čísla o zamestnávaní žien, mladých aj dôchodcov

SLOVÁCI PRACUJÚ DLHŠIE AKO DRIVÁ VÄČŠINA EURÓPANOV

Slováci trávia v práci oveľa viac času ako ostatní Európania s výnimkou Čechov a Grékov. V priemere odpracujú týždenne 40,8 hodiny. Holanďania sú v zamestnaní až o desať hodín kratšie. Ich priemerný týždenný pracovný čas je len 30,5 hodiny. V roku 2012 najviac odpracovaných hodín vykázali Gréci (42). O čosi dlhšie ako Slováci boli v zamestnaní ešte Česi (40,9). Vyplýva to z analýzy Českého štatistického úradu.

Čísla vyzerajú ešte hrozivejšie, keď porovnáme odpracované hodiny za rok. V zamestnaní Slováci strávia priemerne 1749 hodín a Holanďania len 1381. Za prekvapujúcim zistením však stojí fakt, že Slováci takmer vôbec nepracujú na skrátené pracov-

né úväzky. Medzi pracujúcimi vo veku od 15 do 64 rokov má kratšiu pracovnú dobu takmer polovica Holanďanov, čo ekonomike pomáha udržať mieru nezamestnanosti na relatívne nízkej úrovni (6,8 %).

Okrem Holandska sú skrátené pracovné úväzky úplne bežné vo Veľkej Británii, Nemecku, Švédsku, Rakúsku, Dánsku, Belgicku i v Irsku. **„V mnohých členských krajinách EÚ je celková zamestnanosť žien výrazne ovplyvnená prácou na kratšiu dobu,“** informujú českí štatistickí. Dopĺňajú, že v Holandsku pracujú na čiastočný úväzok až tri štvrtiny zamestnaných žien. Na opačnom konci sú Bulhari a v tesnom závese za nimi Slováci. Túto možnosť využívajú

približne len dve percentá z nich.

Beznádej mladých

V júni 2013 bolo v EÚ bez práce až päť a pol milióna mladých vo veku do 25 rokov. V eurozóne si prácu nemohla nájsť takmer štvrtina. Najnižšiu mieru nezamestnanosti v tejto skupine vykázali Nemecko (7,5 %), Rakúsko (9,3 %) a Holandsko (11 %). Na Slovensku sa s týmto problémom v súčasnosti pasuje približne tretina mladých. V Európskej dvadsaťosmičke Slovensko zastáva šiestu najhoršiu pozíciu. Najhoršie sú na tom mladí Gréci (62 %) a Španieli (56 %).

Zlé vyhliadky na dôchodok

Podľa Inštitútu pre výskum soci-

álno-ekonomických rizík a alternatív hrozí takmer polovici pracujúcich Slovákov na dôchodku chudoba. Dôvodom má byť najmä nízka mzda. Podľa Martin Halása má Slovensko v súčasnosti najnižšie výdavky na sociálnu starostlivosť. **„Nízke mzdy sú generátorom chudoby do budúcnosti,“** tvrdí inštitút. Za riešenie považuje zvýšenie minimálnej mzdy. Zamestnávateľia s návrhom nesúhlasia. Podľa nich by viedlo len k zvýšeniu nezamestnanosti a prehĺbeniu chudoby. Na zlé sociálne zabezpečenie sa v porovnaní so Slovákami určite nemôžu sťažovať Španieli. Na 13. a 14. dôchodky majú nárok zo zákona. (e)

CECHY - PREDCHODCOVIA REMESIEL A ŽIVNOSTÍ

Prvé zárobky živnostenských cechov začali vznikať v európskych krajinách už v 12. storočí, najmä v Anglicku, Nemecku a Taliansku. Cechová sústava mala svoj poriadok, tzv. artikule. Medzi úlohy cechov, ktoré zo začiatku zabezpečovali rozvoj remesiel, patrilo aj organizovanie spoločného nákupu a rozdeľovanie surovín a pomocok i predaj výrobkov na trhoch. Cechy boli v úzkom spojení s rozvojom živností. Do začiatku 18. storočia bolo najviac cechov obuvníckych, krajčírskych, mäsiarskych, kováčskych a kožušníckych. Na Slovensku ich bolo približne 1800 až 2000.

Členstvo v cechoch bolo povinné a stalo sa základnou podmienkou vykonávania remesla. Remeselník, ktorý nebol členom cechu bol označený za fušera, nesmel mať učňov a nesmel predávať na trhoch. Na čele cechu stál cechmajster, ktorý okrem iného mal právo vyradovať nekvalitné výrobky. Neskôr, vplyvom hromadnej výroby, začali mnohé cechy zanikať. V roku 1872 dochádza k zrušeniu cechov zákonom a remeselníci sa začínajú združovať v iných organizačne voľnejších formách - spolkoch, spoločenstvách, jednotách

a podobne. Uhorský zákon z roku 1872 umožnil živnostníkom združovať sa do živnostenských spolkov, ktoré mali podstatne liberálnejšie stanovy než cechy.

Živnostenské spoločenstvá a hospodárska komora

Vznik živnostenských spoločenstiev a komôr kodifikoval Živnostenský zákon z roku 1884. Členstvo bolo povinné až vtedy, ak sa na ich zriadení dohodli najmenej dve tretiny miestnych živnostníkov. Predstavovali odbornú samosprávu živnostenského podnikania, to je, že sa starali o zvyšovanie odbornej úrovne, čím zabezpečili schopnosť konkurovať, riešili spory medzi zamestnancami a zamestnávateľmi a podobne. Obchodné a živnostenské komory začali v Európe vznikať v 17. storočí vo Francúzsku a neskôr aj inde. Na Slovensku v roku 1930 bolo 90 zmiešaných živnostenských spoločenstiev a 13 odborných.

Zánik živnostníctva v roku 1952 znamenal aj zhabanie veľkého majetku. Po násilnom prerušení existencie živnostníctva na Slovensku sa začali po roku 1989 znovu zakladať živnosti a organizovať živnostenské spoločenstvá. (re)

Ilustračné foto (1)

ROZVOJ REMESIEL V LEVOČI

Najstarší cechový štatút z Levoče pochádza z roku 1470. Patrí cechu kováčov.

Väčšina cechov v meste vznikla v 16. storočí. Medzi významné patrili cechy kožušníkov, tkáčov, garbiarov a krajčírov. V roku 1570 vznikli cechy hrnčiarov a debnárov (tí boli dovtedy spojení v jednom cechu s kolesármi) a mäsiarov. Ďalej to boli cechy klobučníkov, povrazníkov, tesárov, pekárov a mlynárov. Mäsiari mali v meste vlastnú ulicu - Fleischergasse. Mäsiarski učni museli podstúpiť skúšobnú dobu 10 dní. Ak uspeli, boli prijatí do učenia. Majstrovský syn mohol vykonať učenie aj do dvoch rokov. Učni boli artikulami chránení pred zlým zaobchádzaním Mäsiarski tovariš musel vandrovať dva roky. Ak sa cudzí tovariš chcel stať mäsiarskym majstrom, ale nevykazoval dostatočnú vandrovkú, nemohol byť prijatý do cechu, len keby

si chcel vziať za ženu majstrovskú dcéru alebo vdovu. Potom musel zaplatiť dva dukáty.

Roku 1553 vznikol medikováčsky cech hornouhorských miest. Bol jedným z dvoch na Slovensku.

V roku 1608 bol v Levoči založený cech farbiarov. Z tohto roku pochádza prvý záznam o farbiaroch na Slovensku, pracovali v 16 spišských mestách.

Podľa artikul z roku 1625 nesmel pracovať v cechu gombikárov žiaden katolík, ani kalvinista. Učňi boli povinní postlať každý deň tovarišovi posteľ. Každú sobotu musel tovarišovi umyť nohy. Gombikárski tovariši sa nesmeli stýkať s obuvníckymi tovarišmi. Sám tovariš nesmel navštíviť miestnu krčmu. Na sviatok sv. Michala (29. september) dostal od majstra jednu pečenú hus a víno.

(Úryvky z materiálov múzeí remesiel spracovala - ib-)

Ilustračné foto (1)

REMESELNÍCI NA KYSUCIACH A PRIEMYSELNÝ ZÁKON

Výsadou miest bolo i právo na držanie remesiel a udelenie trhov-remeselných výsad umožňovalo usadzovanie remeselníkov a následne rozvoj miest. Mestá boli na určitú dobu oslobodené od daní a obyvateľia od platenia mýta. Do 16. storočia spadajú začiatky združovania remesiel do cechov. Najväčší rozmach dosiahli cechy v 17. storočí. Vznik cechov podnietil rozmach remeselnej výroby a viedol k oddeleniu remeselnej vý-

roby od poľnohospodárstva.

V rámci Kysúc malo silnú cechovú základňu Kysucké Nové Mesto, kde už v 17. storočí pracovalo deväť cechových organizácií. Mesto patrilo k strediskám remeselnej výroby na severozápadnom Slovensku. V roku 1673 tu pôsobilo 39 majstrov, na dolných Kysuciach bolo 12 kováčov. V roku 1884 bol vydaný priemyselný zákon, ktorý rozoznáva slobodné živnosti (ob-

chodníci), remeslá, pri ktorých bol potrebný preukaz spôsobilosti vykonávať dané remeslo (murári, obuvníci, kováči, krajčíri, stolári, mäsiari, tesári a pod.) a koncesné živnosti na ktoré udeľovala povolenie vrchnosť (hostinskí, výčapníci, vykonávanie dopravy a i.). Po roku 1925, kedy bol prijatý nový živnostenský zákon, mal okres Čadca registrovaných 1124 živnostníkov. Živnostníci boli často majiteľmi dvoch i viac živností. (é)

Z HISTÓRIE PEČENIA CHLEBA A PEKÁRSKEHO REMESLA

Okolo roku 600 pred n. l. sa v Grécku rozšíril kult bohyně Demeter - bohyně úrody a poľnohospodárstva. Gréci verili, že prostredníctvom svojich vyslancov dala Grékom chlieb a naučila ich poľnohospodárstvu. Odttedy začali Gréci pokladať chlieb za boží dar.

Pekár bol grécky nazývaný klibanus, pekárň artokopeion. Pekári si sami mleli zrno na múku, tú preosiali, spracovali na cesto s použitím kvásku, ktorým bol napríklad kus starého cesta. Cesto

hnetli ručne a to vo zvláštnych okrúhlych kamenných mažiaroch, čo bolo veľmi namáhavé. Neskôr bol zostrojený jednoduchý, ale účinný hnetací stroj, na otáčanie ktorého používali kone.

Gréci piekli až niekoľko druhov chleba. Athénaios v 2. a 3. storočí n. l. uvádza až neuveriteľných 72 druhov prepychového pečiva, ktoré sa v tom čase piekli v Aténach. Údajne najlepšie z nich bol aténsky chlieb. Aténski pekári piekli aj biely pšeničný chlieb, ktorý bol drahý a vzácny. Ten sa

dostával na stôl len počas sviatkov a to len v bohatých domácnostiach. Gréci piekli chlieb dokonca aj pre gladiátorov, v tzv. gladiátorových pekárňach. Pri výrobe chleba veľmi úzkostlivo dbali a dohľadali na hygienu. Svojim otrokom pri miešení chlebového cesta prikazovali nosiť rukavice a masky na zachytávanie potu.

Podľa inej gréckej povesti ľudí naučil piecť chlieb boh Pan. Túto povesť údajne Rimania prijali a preto chlieb nazvali panis. Historici a bádatelia sa zhodujú aj na

tom, že Rimania sa pečaniu chleba mohli naučiť na svojich vojenských výpravách od fenických a egyptských kolonistov. Skôr ako sa Rimania naučili piecť chlieb, poznali len hustú obilnú kašu, nazývanú puls alebo pulmentum. Jej základ tvoril pražený tenkeľ (druh pšenice), strukoviny (šošovica, fazuľa, bôb, hrach) a zelenina.

Rimania piekli chlieb najprv doma, približne od 3. storočia pred n. l. vo verejných pekárňach. Podľa rímskeho historika Gaiusa Plínia boli už v rannom veku Ríma známe verejné pekárne. Pekári ešte neboli slobodní ľudia, patrili medzi otrokov. Až neskôr sa

(Pokračovanie na str. 11)

Z HISTÓRIE PEČENIA CHLEBA A PEKÁRSKEHO REMESLA

(Dokončenie zo str. 10)

našli šlachetne zmyšľajúci patricijovia, ktorí oslobodili svojich obľúbených otrokov, teda aj pekárov. Pekára nazývali *clibanarius*. Aj keď Rimania spoznali pec na pečenie chleba až okolo roku 170 pred n. l., za cisára Augusta (30 pred n. l. - 14 n. l.) v Ríme už fungovalo viac ako dvesto pekárskych pecí, kde pracovalo približne tristo pekárov. Mali svoje mlyny a údajne piekli rovnako dobrý chlieb ako aténski pekári. Dokonca si na chleby dávali tzv. ochrannú značku kvality. Pekári boli zvýhodňovaní mnohými výsadami, od výsad však boli ihneď pozbavení, ak sa ich deti obrátili na iné remeslo.

Prísny rímsky kastový systém platil aj pre spoločenské stravovanie. Pekári, preto piekli tri druhy chleba, pričom vtedajší chlieb sa ani len nepodobal dnešnému. Pecne boli ploché, štvorhranného tvaru, 4 centimetre hrubé. Na vrchnej strane mali 4 až 8 hlbokých zárezov, aby sa mohli lepšie lámať (chlieb sa kedysi nerezal nožom). Prvý chlieb, určený ľudu nazývali *panis silliginens* a piekli ho z jačmeňa. Pre najchudobnejších piekli *panis secundus*, tzv. druhostupňový chlieb. Tento sa líšil od chleba menom *panis silliginens* tým, že do cesta vmiesili aj otruby. Tretí druh chleba bol určený pre misera plebs, čiže pre bedárov, biednu zberbu. Pripravovaný bol tak, že k jačmeňu a otrubám prímiešali neprebraný ovos s otrubami. Nazývali ho *panis cibarius*, *durus*, *evodidus*.

Neskôr Rimania podľa druhu

múky piekli niekoľko hlavných druhov chlebov, ako biely, alebo čistý, z najlepšej pšeničnej múky, prostredný, pšeničný chlieb, čierny, jačmenný, ľudový, vojenský atď. Plínius menuje okrem hlavných druhov ešte ďalších deväť.

Aj napriek tomu, že sa na jedálnom lístku u Rimanov objavil chlieb, obilná kaša ešte dlho tvorila základnú potravinu najchudobnejších Rimanov. Pekárne v Ríme následkom mnohých vojen začali upadať a miesta rímskych pekárov zaujali nemeckí pekári, ktorí sa usadili v Taliansku. Od Rimanov sa naučili piecť chlieb Galovia, ktorí údajne ako prví použili droždie. Objav kvasenia bol dôležitým medzníkom vo vývojovom stupni. Spočiatku bolo kvasenie technologicky náročnejšie, ale takto pripravený chlieb bol oveľa chutnejší, výživnejší a hlavne trvanlivejší. Z Ríma sa prenieslo „pečenie cesta z múky“ aj do Germánie.

Okrem spomínaných chlebov je známy aj arabský okrúhly chlieb „*pitah*“ (*pita*). Údajne bol vymyslený Arménmi a Arabi ho len šírili po svete. Ďalej je z histórie známy židovský nekvasený chlieb „*maces*“, ktorý sa pečie každý piatok, pred začiatkom Šabatú. Vo Francúzsku boli obľúbené okrúhle, hladké chleby, používané namiesto tanierov pri hodoch. Zmienky o okrúhlych chleboch nájdeme ešte pri korunovácií Ľudovíta XII. (1498 - 1515).

(Podľa materiálov
Východoslovenského múzeua
v Košiciach, -ua-)

NÁVRH NA VIANOČNÉ DARČEKY

Nepriateľovi odpustenie.

Súperovi toleranciu.

Priateľovi tvoje srdce.

Zákazníkovi službu.

Všetkým vlídnosť.

Každému dieťaťu dobrý príklad.

Sebe rešpekt.

(Oren Arnold)

Adresár Slovenskej živnostenskej komory

Predseda SZK

Ing. Vojtech Gottschall

Tel./fax: 033/64 13 314, e-mail: predseda@szk.sk

Úrad SZK v Žiline

Dolné Rudiny 3, 010 01 Žilina

Tel./fax: 041/76 45 195, e-mail: uradkomory@szk.sk
Anna Sklenárová

Kancelária úradu komory v Bratislave

Račianska 71, 832 59 Bratislava

Tel./fax: 02/44 46 14 00, e-mail: riaditel@szk.sk
Vladimír Mička

Krajská zložka Bratislava

Račianska 71, 832 59 Bratislava

Tel./fax: 02/49 24 65 88, 02/44 44 22 05

e-mail: kzkbbratislava@szk.sk

Vladimír Mička, predseda

Mgr. Daniela Jaslovská, kontaktná osoba

Krajská zložka Banská Bystrica

Študentská 12, 960 01 Zvolen

Tel.: 0905 310 587, e-mail: kzkbbystrica@szk.sk

Juraj Lalík, predseda

Jana Hrašková, kontaktná osoba

Krajská zložka Košice

Kukučínova 23, 040 01 Košice

Tel./fax: 055/69 41 736, e-mail: szkke@mail.t-com.sk

Ervín Boháčik, predseda

Krajská zložka Nitra

Tel. 0905 848 220, e-mail: szkznitra@gmail.com

Ing. Beáta Gajdošíková, predsedníčka

Krajská zložka Prešov

Čapajevova 21, 080 01 Prešov

Tel./fax: 0908 991 481

Ing. Michal Mudrák, predseda

e-mail: kzkpresov@szk.sk

Ing. Vladimír Fedor, kontaktná osoba

Krajská zložka Trenčín

Rastislavova 1298/2, 957 04 Bánovce nad Bebravou

Tel.: 0905 671 568, 0905 305 344

e-mail: kzktrencin@szk.sk

Bohumil Miko, predseda

Krajská zložka Trnava

Hlavná 17, 917 01 Trnava

(prízemie – átrium)

Tel./fax: 033/55 12 720, e-mail: szktrnava@centrum.sk

Ing. Robert Schmidt, predseda

Helena Schmidtová, kontaktná osoba

Krajská zložka Žilina

Dolné Rudiny 3, 010 01 Žilina

Tel./fax ako na Úrad komory, to je 041/764 51 95,

e-mail: uradkomory@szk.sk, pavol.visnovsky@c-cw.sk

Ing. Pavol Višňovský, predseda

Výhodné balíčky služieb len pre vás

Viac výhod pre vaše podnikanie a osobný život

Firemné a osobné financie síce treba striktné oddelovať, jedno však majú spoločné. Ak s nimi dokážete narábať efektívne, odmenou vám bude úspech a spokojnosť.

VÚB banka prináša pre členov Slovenskej živnostenskej komory (SŽK) exkluzívnu možnosť výhodnejšie spravovať svoje firemné aj osobné financie.

V prípade, že máte vo VÚB banke zriadený podnikateľský Flexibiznis účet, osobný účet môžete mať počas prvých 12 mesiacov úplne zadarmo.

Ďalších 45 eur môžete ušetriť na ročnom poplatku pri využívaní firemnej kreditnej karty VISA Business.

Všestranný ako vaše záujmy

Život nie je len o práci, a tak VÚB banka nezabúda ani na každodenné potreby svojich klientov – podnikateľov. Rovnako ako pri Flexibiznis účte, aj v prípade osobného **Flexiúčtu** máte možnosť zvoliť si vlastný balík produktov a služieb, ktorý vyhovuje vašim potrebám a možnostiam. Flexibilita služieb, ktoré môžete získať, je naozaj výnimočná. Okrem štandardných bankových služieb tam patrí aj ponuka širokej škály poistení a zdravotných asistenčných služieb. Navyše, ak sa **rozhodnete pomáhať** ľuďom v núdzi, stačí požiadať o vydanie špeciálnej platobnej karty **Maestro DOBRÝ ANJEL**. Za každú platbu touto kartou prispieje **VÚB banka na vlastné náklady** a vo **vašom mene** do rovnomenného systému podporujúceho onkologických pacientov a ich rodiny sumou vo výške 1 % z celkovej hodnoty nákupu.

Náš tip: Ak využívate služby Flexibiznis účtu, ako člen SŽK máte nárok na zriadenie osobného **Flexiúčtu v cenovej úrovni 1 až 3 so 100 % zľavou z paušálneho poplatku na celý prvý rok**. Ročne tak môžete ušetriť až **60 eur**. V prípade, že váš osobný účet je vedený v inej banke a chcete to zmeniť, **VÚB banka jeho zrušenie vybaví bezplatne** za vás a na váš nový Flexiúčet presunie aj všetky pôvodné trvalé príkazy či inkasá.

Pripravený podporiť váš rast

Potrebujete vymeniť alebo modernizovať svoje podnikanie, ale výška investície prekračuje vaše momentálne finančné možnosti? Súčasťou balíka služieb pre majiteľov Flexibiznis účtu je aj **Podnikateľská úverová linka**, ktorá výrazne zjednodušuje prístup k finančným prostriedkom. Na rozdiel od iných bánk sa k nim dostanete aj bez zdĺhavého dokladovania a nutnosti predložiť finančné výkazy. Banka totiž presne vie, ako využívate jednotlivé služby, a tak vám v závislosti od priemerného objemu mesačných kreditov automaticky ponúkne niektorý z predschválených úverových produktov. Aktuálnu výšku možného úveru si jednoducho overíte cez internet banking alebo na výpise z účtu. Na financovanie ďalšieho rozvoja svojich aktivít potom môžete použiť splátkový alebo kontokorentný úver (vo forme povoleného prečerpania na účte) v maximálnej výške 35 000 eur so splatnosťou až štyri roky. Veľkou výhodou je aj fakt, že VÚB banka umožňuje čerpať pôžičku už po 6 mesiacoch od otvorenia Flexibiznis účtu, a to bez ohľadu na to, ako dlho podnikáte.

Náš tip: Členovia SŽK môžu navyše získať kreditnú kartu **VISA Business** so 40-dňovým bezúročným obdobím, **poistnou ochranou** a úverovým limitom až do výšky **7 000 eur na jeden rok bez poplatkov**. VISA Business je praktickým riešením v prípade potreby **pre-financovania neočakávaných výdavkov, výhodných nákupov** alebo počas **zahraničných služobných ciest**. Jej súčasťou je totiž aj cestovné poistenie, 24-hodinová asistenčná služba na lekárske a právne služby mimo krajiny trvalého pobytu a **poistenie v prípade zneužitia platobnej karty**.

VÚB BANKA

S vami myslíme na budúcnosť